

Down to Earth

Θεματική έκθεση

Έτος 1

Interreg Europe Co-funded by the European Union

Down to Earth

AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVIMENTO RURAL
BSC

Fundación Juana de Vega

Comune di Campobasso

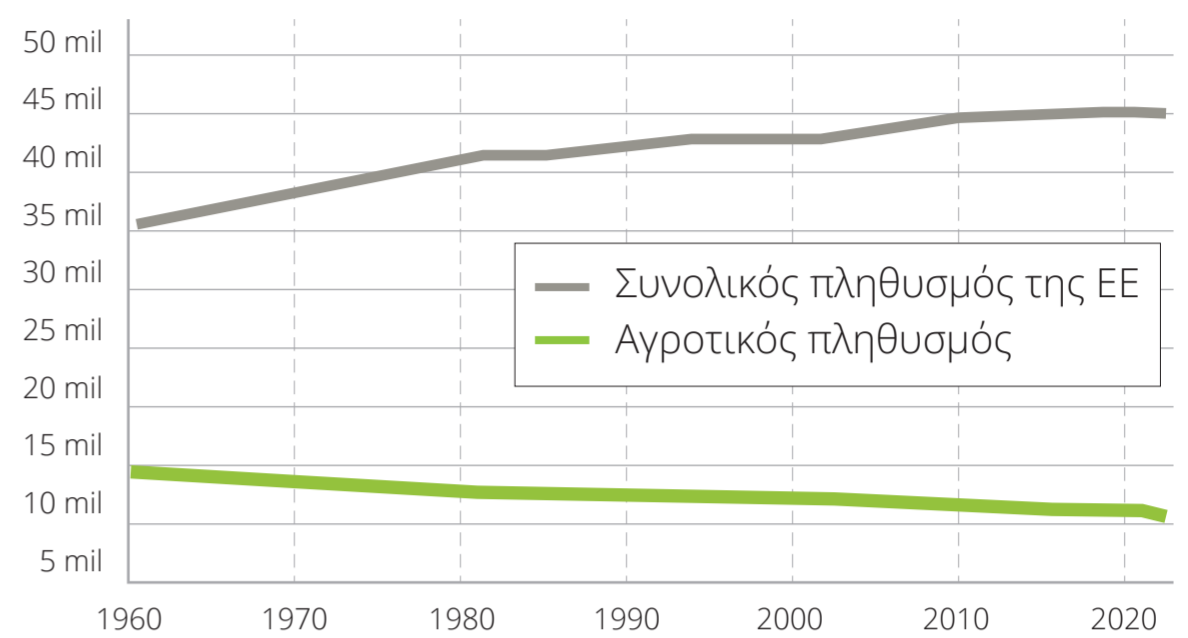
METEO ROMANIA

Regionalverband Neckar-Alb
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ISOCARP INSTITUTE
Centre for Urban Excellence

Μείωση πληθυσμού, κλιματική αλλαγή και αγροτική ανάπτυξη

Ενώ ο συνολικός πληθυσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυξάνεται, μια αντίθετη τάση εμφανίζεται στις αγροτικές περιοχές όπου οι πληθυσμοί μειώνονται σταθερά. Σε όλες τις αγροτικές περιοχές της Ισπανίας, της Ιταλίας, της Ρουμανίας της Ελλάδας, της Σλοβενίας και της Γερμανίας, υφίστανται κοινές προκλήσεις στα θέματα **γήρανσης του πληθυσμού, μετανάστευσης και ερήμωσης**. Παρά τις προφανείς διαφορές στα μεγέθη και στις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες αυτών των περιοχών, οι κοινές ανησυχίες όσον αφορά στο δημογραφικό, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του χαρακτήρα αυτών των περιοχών, επηρεάζοντας ιδιαίτερα βασικούς οικονομικούς τομείς όπως η γεωργία, ο τουρισμός, οι υπηρεσίες και η μεταποίηση.

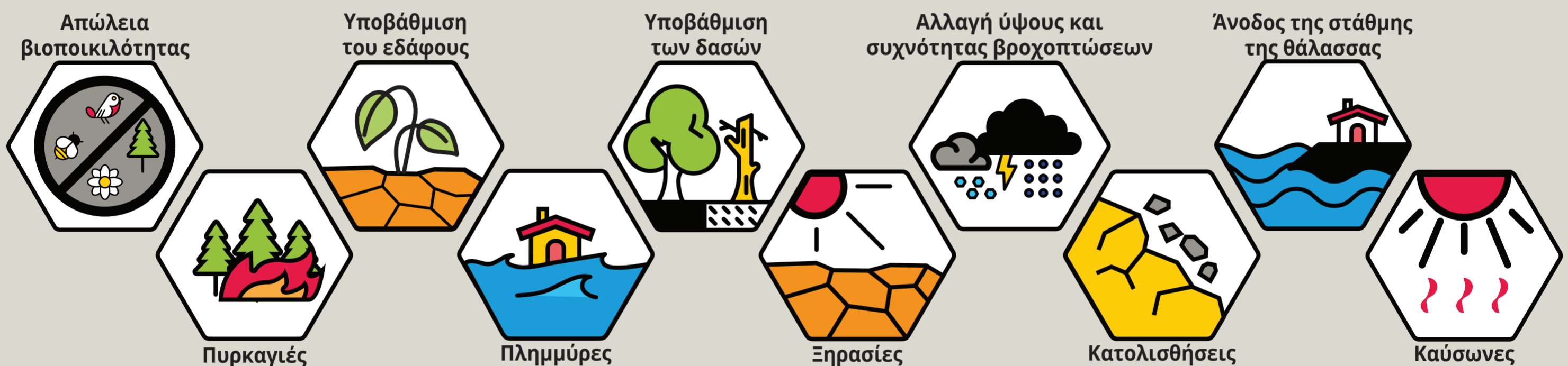

Πηγή: World Development Indicators (2023)

Αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις αυτές, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει επιδιώξει να προσαρμόσει τις επιμέρους πολιτικές και στρατηγικές, συμπεριλαμβανομένης της **Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΓΠ)** και του **Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)**, καθώς και **την Πολιτική Συνοχής**. Επιπλέον, η **Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ**, παράλληλα με το Μακροπρόθεσμο Όραμα για τις Αγροτικές Περιοχές η Ένωση προσπαθεί να υποστηρίξει τη βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη, με στόχο την ενίσχυση των πιο συνδεδεμένων, ανθεκτικών και ευημερούντων αγροτικών κοινοτήτων εντός της ΕΕ.

Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με την ερήμωση και τη γήρανση του πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές

Η μείωση και η γήρανση του πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές επηρεάζει την **ικανότητα μετριασμού των περιβαλλοντικών κινδύνων** που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή. Η εγκαταλειμμένη ή υποχρησιμοποιούμενη γεωργική γη καθίσταται πιο ευάλωτη στην περιβαλλοντική υποβάθμιση, τη διάβρωση του εδάφους και τη μειωμένη βιοποικιλότητα. Επιπλέον, η μείωση του πληθυσμού μπορεί να οδηγήσει σε μειωμένη συμμετοχή της κοινότητας στις προσπάθειες διατήρησης του περιβάλλοντος, **παρεμποδίζοντας την εφαρμογή βιώσιμων πρακτικών**.

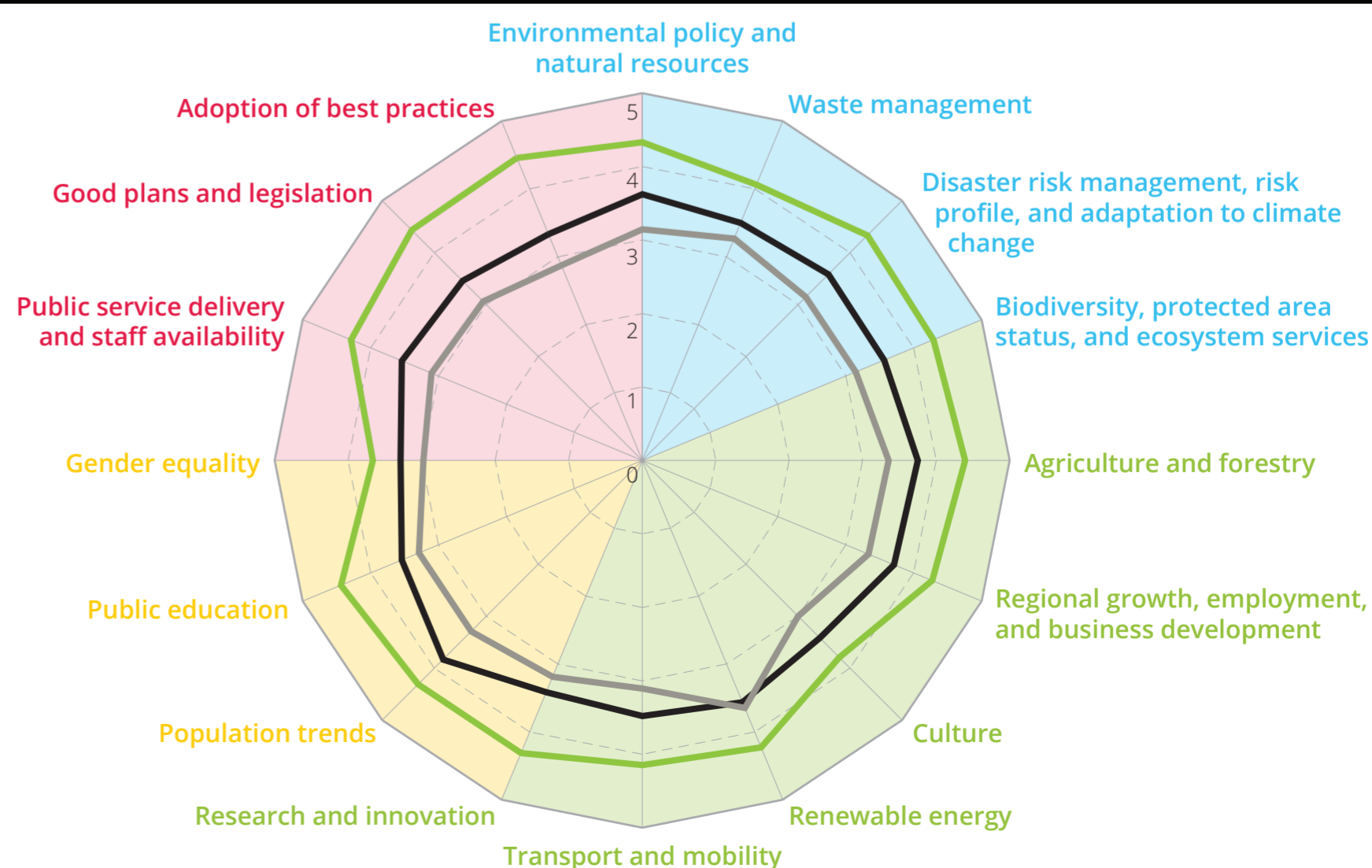

Αποτελέσματα από την ανάλυσή μας: κύρια θέματα αντιληπτή και ιδανική περιφερειακή προτεραιοποίηση τους

Όταν εξετάζεται σε συνδυασμό με τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, η ερήμωση στις αγροτικές περιοχές δημιουργεί μοναδικές προκλήσεις και ευκαιρίες στοχευμένης παρέμβασης.

Με βάση τις εμπειρίες των περιφερειακών εταίρων του έργου Down to Earth σχετικά με την ερήμωση και τις επιπτώσεις της κλιματικής κρίσης, η ανάλυσή μας παρέχει μια ολοκληρωμένη επισκόπηση της δυναμικής, εξετάζοντας τα δυνατά σημεία, τις αδυναμίες, τις ευκαιρίες και τις απειλές που αντιμετωπίζουν αυτές οι περιοχές σε σχέση με τέσσερα κύρια θεματικά πεδία.

- ENVIRONMENTAL AND DISASTER RISK MANAGEMENT
- ECONOMIC AND PLACE-BASED DEVELOPMENT
- SOCIAL AND DEMOGRAPHIC ISSUES
- GOVERNANCE
- INTENSITY OF OBSERVATION
- PERCEIVED PRIORITISATION
- IDEAL PRIORITISATION

Θέλετε να μάθετε περισσότερα;
Σαρώστε τον κωδικό QR!

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

Down to Earth

Εταίροι του έργου

Galician Agency for Rural Development (ES)
Juana de Vega Foundation (ES)
Municipality of Campobasso (IT)
National Meteorological Administration (RO)
Regionalverband Neckar-Alb (DE)
University of Patras (GR)
ISOCARP Institute (NL)
BSC Business Support Centre L.t.d.,Kranj (SI)

Έξι εντοπισμένες περιπτώσεις πρακτικών

ES

Recovery of agricultural land:
"Aldea de Penedo" model village

RO

Increasing energy efficiency of public buildings:
Social centre in Târgu Mureş

GR

Rural Enterprise Development in Etoloakarnania:
Citrus and meat products packing in Thermo

DE

Biosphere reserve Swabian Alb
Photo: Arnulf Hettrich

IT

Active citizenship and networking:
Cultural association "La Faglia"

SI

Triglav National Park
Bio Reserve Area

Συστάσεις

Περιφέρειες σε ολόκληρη την Ευρώπη αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις όσον αφορά στους περιβαλλοντικούς κινδύνους που σχετίζονται με την ερήμωση και τη γήρανση του πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές. Ως εκ τούτου μπορούν να προταθούν και κοινές λύσεις, όπως οι εξής:

- Διαμόρφωση **ολοκληρωμένων πολιτικών** που να αντιμετωπίζουν τις πολύπλευρες προκλήσεις των αγροτικών περιοχών μέσω μιας πολυεπίπεδης προσέγγισης, ιδίως μέσω της αντιμετώπισης:
 - των **συγκεκριμένων αιτιών** που επηρεάζουν την ερήμωση και ενίσχυση των παραγόντων που συμβάλλουν στην ανθεκτικότητα των διαφορετικών αγροτικών περιοχών,
 - των **ανταγωνιστικών μειονεκτημάτων** που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές.
- Υποστήριξη μηχανισμών **ανάπτυξης δεξιοτήτων και ανταλλαγής γνώσεων** για την ενδυνάμωση των αγροτικών πληθυσμών και την ενίσχυση της ικανότητάς τους να **προσαρμόζονται στα εξελισσόμενα οικονομικά τοπία**.
- Ενίσχυση **των δεσμών πόλης-αγροτικών περιοχών** για να την προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης και να την αποτροπή παραμέλησης των κρίσιμων αλληλεξαρτήσεων.
- Εναρμόνιση διαφορετικών τοπικών και περιφερειακών κανονισμών για τη δημιουργία **ευνοϊκού περιβάλλοντος για την αγροτική ανάπτυξη**, προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.
- Διαφοροποίηση από την αποκλειστική εστίαση στον πρωτογενή τομέα και ανάπτυξη μιας ολιστικής προσέγγισης που να αγκαλιάζει την **ποικιλομορφία και την πολυλειτουργικότητα της υπαίθρου**, συμβάλλοντας στην περιφερειακή ανθεκτικότητα.

